

This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution 4.0 International License (CC BY 4.0), which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original author and source are credited and the license is stated.

Introduktion till temat Akademiskt lärarskap genom SoTL

*Ann-Sofi Rehnstam-Holm, Fakulteten för naturvetenskap
Högskolan Kristianstad*

Detta nummers tema är akademiskt lärarskap genom Scholarship of Teaching and Learning (SoTL). Begreppen kan kanske kännas främmande för många, men handlar egentligen om att arbeta med att kontinuerligt utveckla undervisningen för studenternas bästa. När jag började skriva denna introduktion kom jag att tänka på min egen resa som högskolelärare. De första stapplande stegen dominerades av imitation. Jag använde helt enkelt de lärare jag själv haft som inspiration eller som avskräckande exempel. Jag såg mig heller inte primärt som lärare och hade aldrig reflekterat över ett sådant yrkesval. Liksom många forskare var undervisningen snarare ett sätt att fylla ut tjänsten när forskningsanslagen inte räckte till.

Med tiden mognade jag dock i rollen som lärare och med denna mognad börjar också tankarna kring undervisningen handla om att förbättra den. Detta inte minst därför att jag upplevde studenter med mycket varierande bakgrund och förutsättningar samt en större andel som inte klarade av sina studier. Efterhand som mitt intresse för undervisning ökade, ökade också mitt intresse för att studera hur jag på olika sätt skulle kunna förändra min undervisning för att stärka studenternas lärande. En sådan modell var att införa ”Supplemental Instruction” (SI) enligt Lundamodell¹. Här låter man studenter handleda studenter igenom svåra områden och kurser. Med tiden har jag varit tvungen att

¹ För mer information om SI, se <https://www.si-pass.lu.se/>

sluta med modellen då det varit alldeles för tidskrävande att driva detta på egen hand, men idén är i grunden god.

Som prorektor var jag med och implementerade vår högskolepedagogiska karriärstege, som varit aktiv sedan 2014. Och faktum är att vi i Kristianstad vid jämförelse med andra lärosäten har kommit mycket långt i arbetet med att lyfta lärares pedagogiska utveckling, något vi ska vara rädda om och se till att förvalta. Genom meriteringsansökningar har ett stort antal lärare bedömts utifrån sina pedagogiska meriter. En del i ansökningsprocessen är att skriva en pedagogisk portfölj, vilket för många är ett viktigt steg mot att närma sig ett akademiskt lärarskap.

Andra exempel på akademiskt lärarskap som jag är engagerad i är den Högskolepedagogiska akademien och tidskriften du har framför dig. Tidskriften utgör sedan 2010 ett forum för utbyte av tankar och idéer kring utbildning i högre utbildning, något som är en viktig del av det akademiska lärarskapet. Genom att beforska och sprida kunskap om högre utbildning ökar vi möjligheten för att våra studenter ska få ännu bättre utbildningar.

I detta nummer erbjuder vi ett antal bidrag som tar sin utgångspunkt i ett akademiskt förhållningssätt till undervisning. Ett exempel är Daniel Einarsons bidrag där han diskuterar och reflekterar kring SoTL som ett ramverk för att få struktur på sin egen undervisning och dess utveckling. Han tar också kort upp den friktion som ibland kan förekomma mellan utbildningsvetenskap och SoTL. Denna friktion tas också upp i recensionen av boken *SoTL in action – illuminating critical moments of practice* av N. L. Chick (2018). Tide Garnow beskriver i sin pedagogiska reflektion hur hon fick ”damma av sina normkreativa glasögon” när hon fick syn på att undervisningsmaterialet inte speglade samhällets heterogenitet och vad det innebar för undervisningen. Emil Nästegård redogör för hur han förändrat undervisningen av en kurs som många studenter inte klarade av med godkänt resultat. I texten presenteras och diskuteras de överväganden han gjort, med förhoppningen att hans erfarenheter av utvecklingsarbetet ska inspirera andra. Heléne Tjärnemo bidrar med en reflektion kring arbetet med att ta fram en vägledning för studenter för användandet av generativa AI-verktyg i examensarbetet. Slutligen erbjuds ytterligare en bokrecension, av boken *Mata inte studenten: en handbok av lärare för lärare*. Bokens huvudbudskap kan

sammanfattas som att studenter lär sig bäst genom att vara aktiva i lärprocessen. Även denna bok tar upp det motstånd som man som lärare kan stöta på när man utvecklar sin högskolepedagogik.

Hoppas att artiklarna i detta nummer kan inspirera till läsande, funderingar och fortsatt utveckling av det högskolepedagogiska lärandet!